

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Magyarországra	12 .			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékire Negyedévre	5 .			
Egyesszámra	20 .			

Törvénytelenység.

— június 26.

Berobogott az abszolutizmus, hogy végiggázoljon idélen szekerével mindazon, a mit őseink vérel szereztek, pergamentre írtak, törvénybe iktattak és az utódok szívébe vésték. Magyar jog, törvény, igazság, vagy alkotmány, ti bálványai nemzeti szabadságunk oltárain: mi lett belőletek?

Rendületlen hitünk az alkotmány szentségében: hova tűntél?

Nyakunkon a kegyelemből kegyelemben ránk szabadított zsarnokság.

Nem előzte meg jövetelét sem a föld-rengése, sem villámlás, dörgés, vagy égszakadás. A Duna és Tisza vizei is tovább folynak medrekben, de azért érezzük a nehéz átkot, a fojtó levegőt a sötét veszedelmet, a mely tenyegteve ólálkodik körülöttünk, mellettünk, közöttünk.

Olyan időket élünk, a miről azt írta a költő: Isten ójja nagy csapástól mi magyar hazánkat. Nem tudjuk, mi történik holnap, mi történhetik azután, de elménkben végigvonulnak a régmúlt idők emlékezeti, karjaink izmai megfeszülnek és a keserűség tomboló áradata készül kitörni keblünkbelől.

Hát lehetséges volt mindez?!

Sejtettük előre, bár szerettük volna, ha sejtelmünkben csalódunk. Hivatlan, durva kéz ledöntötte bálványainkat, tüzesóvatlókétt oda, a hova a béke olajágával és a belátás örökmécsével várták.

Figyelmeztető, kérő szócatainkra hűbarkarvajvíjjogás lón a válasz.

És a mikor azt hittük, hogy az igazság védpajzsa, a törvény vértete s az alkotmány ősi fegyverete sikerrel megvédelmezi legszentebb kincseinket, durva, alatomos kezek összetörték pajzsunkat, vérteteztünk, zörögve hullott ki kezünkbelől a fegyver . . . És megrendült hitünk, az ősi bizalmunk . . . Nem ugy király . . .

Tekintettünk Kelet felé fordítjuk, hol hajdani nagyságos fejedelmünk hamvai pihennek egykori ellenségünk, később pedig bujdosó haink pártfogójának földjén . . . Visszasírjuk a múlt időket, melynek minden egyes fájó, dicső eseménye oly édes.

Megrezzenek szívünk legelrejtettebb hurrjai, fájdalmas érzés vonul át egész valónkon, oh, mintha önvigasztalásul a magas Kárpátok felől jönni látnók szétbontott lobogó zászlóval, robagó menetben rohanó kuruc csapat élér a dicsőt, a felejtetlent . . . Oh, mintha végigriadna erdőn, mezőn, a sik rónán a „Fajta kuruc, rajta!”

Látjuk, amint leng a selyemzászló, rajta aranyos betűkkel a pro libertate . . . És látjuk futni az ellent, a mint keresi az agérutat vissza, visszafelé.

Alom, ködkép. Helyette itt a szomorú, a gyötrelmes való. A császári akarat, a rideg „non possumus” a felelet küzdelmeinkre.

Megszentelt hajlékunkba fari eusok jöttek, akik írásból hazugságot olvasnak fel. A bölcsesség köntöse nem férfiakat takar, hanem szolgatesteket. Nem a bátor harcosok

nyílt fegyvereivel érkezének, hanem orveszközökkel, megejtési szándékkal.

. . . Sulyos fejszecsapásokkal döngetik ősi alkotmányunk fáját. Előbb az ágait nyesték, majd gyümölcseit, galyait, lombjait szédegették, most a gonosz kéz a törzset döngeti.

De ennek a fának gyökerei vannak. Erős, hatalmas gyökerei, a melyek nem a földbe, hanem milliók szívébe nyulnak, oda kapaszkodnak, onnan táplálkoznak.

Ki lehet ázni a gyökereket a földből, de tépje nek ki millió sziveket . . . Lehetséges-e ez?

. . . Dübörögve érkezik az abszolutizmus szekere, toporzékolva rohan az elébe fogott ló, csattog az ostor előre, oldalra.

Ehesen vijjogva csapdossa szárnyait a „páros fejű rablómadár,” rohan a székér völgyön, hegyen át, tiporva mindazt, a mit évezred óta alkotak, amiben évezred óta hitt egy nemzet.

De ne csüggedjünk!

Egyeseket eltiporhat az abszolutizmus szekere, zsarnoki önkény megrabolhatja jogaink, alkotmányunk kincsesházát, de győzelmi lakomat, halotti tort egy nemzet felett nem ühet többé soha.

Ellenállunk!

Kezében a betű testi foglatával, a törvénykönyvvel, utját szegi a nemzet a vad száguldásnak. Ha ez sem elég, hatalmas karjával fogja leteríteni a tekevesztett zsarnokságot . . .

Nem hívta senki a zsarnokságot, minek jött? Vagy talán ennek isteni kegyelem a forrása? Avagy oly kifogyhatlan az isteni türelem forrása, hogy abból nemcsak a jók, az igazak, hanem a gonoszok is felüdülhetnek?

De ne veszítse el hitét a nemzet.

„Várj csak német, majd felgyújtja.

A napot az isten, —

Várj csak német, lesz neked még

Meleged is itten.”

Idegen tudósok Debrecenben.

— június 26.

Tegnap este érdekes vendégeket hozott Debrecenbe a budapesti gyorsvonat. A Bécsben összesereglett nemzetközi botanikus kongresszus mintegy hatvan tagját, a kiket a magyar természet tudományi társaság ismert meg Magyarország páratlanul álló különlegességével. A tudósok a bécsi kongresszus után Budapestre utaztak, a hol néhány napot töltöttek. Majd lerándultak az erdélyi havasok közé, a hol a székely fürdőket és Herkules fürdőt tekintették meg.

Tegnap érkeztek Debrecenbe, hogy az egész világon híres Hortobágyi pusztát és annak minden csodás szépségét meglássák megismerjék. A kirándulók az esti gyorsal 6 óra 48 perckor érkeztek Debrecenbe. Az

utolsó két kocsiha voltak elhelyezve a tudósok. A fogadtatásukra a város nagy közönsége jelent meg ugy az indóház előtt, mint benn a pályaudvaron. A vendégek a vonatból való kiszállásuk után az első osztályú váróterembe gyűltek össze, ahol a város nevében nagyon szép beszéddel Vecsey Imre főjegyző h. polgármester üdvözölte őket. A lelkes szavakra Paszlavszky Sándor, a magyar Természettudományi Társaság főtitkára válaszolt. Beszédében kiemelte azokat a csodás látnivalókat, a melyek arra indították a tudósokat, hogy a hortobágyi pusztát és Debrecent felkeressék.

A beszédeket lelkes éljenzéssel fogadták a tudósok. Kiki a saját nyelvén köszönte meg az ünneplést. Ezután a kocsikra ültek és lakásaikra hajtottak.

Este 8 órakor a Bika szállóban ismerkedésre gyűltek össze tudósok és a természettudományi Társaság Debrecenben lakó tagjai.

A vendégek elragadtatással beszéltek Magyarország szépségeiről és arról az igazi vendégszeretetről, a melyről a külföldön is olyan sokat hallottak. A tudósok között Európának majdnem minden nemzete képviselve van. Van közöttük francia, német angol, dán, holland, norvég, olasz, stb.

A vendégsereg a kedélyes estély után aludni tért, hogy ma reggel kipihenve utazhassanak a Hortobágyra. A botanikusok a reggel 7 órakor induló külön vonattal utazhatnak ki. A Hortobágyon a város reggelivel várja, délelben pedig disztribúciót ad a tiszteltekre. Este visszatérnek Debrecenbe és Kedden reggel szélédnek el a szélrózsa minden irányában.

Az idő és a népek sorsa.

— június 26.

Az időjárásnak nemcsak annyiban van szerepe a népek életében, a mennyiben tőle függ javarészen jólétük, hanem akárhányszor esetben világtörténelmi eseményeket döntött el az, hogy egy bizonyos időpontban rossz idő volt vagy jó idő.

A római birodalomnak a népvándorlás barbárjai elleni küzdelmében a legnevezetesebb események egyike tudvalevőleg a teutoburgi csata, melyben Arminius germán vezér tönkrevverte Varus három római légióból álló seregét s ezzel megszabadította Germániát a római iga alól. Ezt a csatát tulajdonképpen nem annyira a germánok vitézsége döntötte el, mint inkább az időjárás.

Mikor ugyanis Varus serege a teutoburgi erdőn haladt keresztül, rejtentő égiháborúk, szélviharok keletkeztek, igen nagy lett a hideg, a mi a rómaiakat, a kik effé-

Gőzmosóda

Debrecen, Széchenyi-utca 42.
Telefon 323.

Gyűjtő-kocsi.

lékhez nem igen voltak szokva. nagyon meggyöngyöztette és zavarba hozta. Ekkor támadt rájuk Arminius a maga viharedzett germánjaival, úgy hogy alig bírtak védekezni. Még az a nagy bajuk is lett, hogy a hosszantartó esőzés miatt fegyvereik megromlottak, különösen ijjaik annyira, hogy nem bírtak velük lőni.

A csata alatt is folyton esett az eső, tombolt a vihar, a mit a germánok föl se vettek, a rómaiakra azonban végzetes lett.

Szintén az időjárás okozta vesztét II. Fülöp spanyol király híres hajóhadának, melyet legyőzhetetlen armádiának neveztek a spanyolok. Mikor az óriási flotta 1588 májusában 50 kilométer hosszú félhold alakú vonalban az angol partok felé haladt, hirtelen oly szélesend támadt, hogy a hajóhadnak mintegy leszőgezve meg kellett állnia.

Sokkal gyöngébb angol flotta parancsnoka lord Howard tengernagy gyujtogató hajókat küldött a spanyolok ellen s olyan zavart támasztott soraikban, hogy jobbnak látták a végre nekiindult szeptel felhasználva visszavonulni annyira meg voltak zavarodva, hogy Angliát észak felől megkerülve akartak hazajutni Spanyolországba.

Anglia északkeleti partjainál oly retentő tengeri vihar érte őket, a mely a hajókat hozzácsapkodta a sziklás partokhoz. Nagy részük elpusztult, a többi megsérült s matrózokban, katonákban oly nagy volt a veszteség, hogy Medina-Sidonia herceg tengernagy alig bírt fényes hajóhada romjaival hazavergődni. Ezt a tengeri esatát, a mely a spanyol világbirodalmat megdöntötte s az angoloknak a tenger feletti uralmát megalapította, tulajdonképpen nem az angol tengereszek nyerték meg, hanem a tenger s az időjárás szeszélye.

A francia forradalomban a legvégzetesebb események egyikét okozta az, hogy 1789 október 5 én derült, szép idő volt. E napra ugyanis az orleansi herceg nagy néptüntetést rendezett a Versaillesben tartózkodó XVI. Lajos király ellen. Ha történetesen rossz az idő, a tömeg bizonyára széjjeloszlott volna a hosszú uton, a szép időben azonban nagyon sok békés kiránduló is csatlakozott hozzájuk.

Nagy számuk azután vakmerőkké tette a tüntetőket, a versaillesi udvart pedig szörnyű rémületbe ejtette. Fejükvesztetten csupa olyan intézkedéseket tettek, melyekkel a tömeget csak annál jobban felizgatták s a félelmüket is elárulták, úgy hogy a népség megtámadta a királyi várat, felkoczolta a testőrséget s megcsufolta a királyi családot. Ez a nap döntötte el Franciaország, sőt egész Európa sorsát.

Napoleon vagy oroszországi hadjáratát is nemcsak az oroszok vitésége és ravasz taktikája tette végzetes kimenetelűvé, hanem a kegyetlen hideg. Upp ebben az évben, 1812 ben volt egy század óta a leghidegebb tél. Erre a világhódító császár nem számíthatott s ez lett a veszte. Ezért írta Szent Ilona szigetén naplójába e szavakat:

— Moszkvában ott volt az egész világ, hogy főhatalmáról döntsön, — az elemek döntötték el a kérdést.

NAPI HIREK.

„Kegyelet“.

Tulajdonképpen végtelenül szégyelnünk kellene magunkat, mikor leírjuk, hogy míg az ország fővárosa nélkülözni kénytelen (?) a Kossuth szobrát, addig ugyanannak az országnak a területén olyan zarándoklások folynak a Jankau sírházhoz, mint akár a radnai szűz Máriához.

Tizezeren, zászlókkal, élükön egy országgyűlési képviselővel, arcukon a dákorumán dicsőfényvel járulnak a sírhoz a magyar állam alattvalói, hogy . . . Minek is járulhatnak ők a Janku Ábrahám sírházhoz?

Annak a Jankunak sírházhoz, akinek magyargyűlöleténél csak vadállatiassága volt

nagyobb s akinek állati vérszomjánál csak a magyar állam megdöbbentő türelme nagyobb, melylyel elnézi a csufolódásnak azt az orgiáját, mely az ő rovására folyik ott a Királyhágon túl. Nem is türelme ez már.

Több annál. Tunya passzivitás, mint mikor az enervált test a botlításra sem reagál, pedig fáj neki. Kell, hogy fájjon, mert úgy ütötték. Nyíltan, dobszóval vonultak a Janku sírházhoz. És imádkoztak bizonyosan.

Talán azért, hogy Janku ott az oláh isten balján, mennyei befolyását ne állja latba vetni, hogy ha már a magyar haza területén kénytelenek élni az ő földönjáró boeskoros testvérei, hát legalább szeressék egymást . . . ? Talán ilyet. De én nem hiszem. Más se hiszi. És ők maguk a kedves zarándokok sem akarnak ilyesmit elhitetni. Minek is? Mért mondjam én valakinek, hogy meg akarom simogatni, bár tulajdonképpen pofon akarom vágni, mikor ugyanis tudom, hogy az szó nélkül vágja zsebre a pofont? Felesleges a hazafiság köpenyegét koptatni, mikor a magyargyalás szabadon járhat a Kárpátoktól az Aldunáig.

Méret ne mennének ezrével a zalatnai bestiák sírházhoz, mikor tudják, hogy nem találkozik száz magyar esendőr, aki szétbotozná őket az otromba tüntetésért.

Miért ne mennének a szent sírhoz, mikor nem találkozott senki, aki a fejükhez verje azt a sírkövet, melyen ez a felirat szemtelenkedik: „Avram Janku, a dicső Fyőző . . . Mért ne történhetnék meg mindez ott, ahol ezek után az sem lesz meglepő, ha Haynaunak, mint a „legdicsőbb honfoglalónak“ a fővárosban szobrot emelnek, egy Hurbáu nevű szentéletű papnak pedig legalább egy ünnepnapot adnak a tót kalendáriumokban, — a „Fejérváry“ kaszárnyákat nem is említve . . .

— Gróf Tisza István Debrecenben.

Tegnap délután a Szatmár felől érkező gyorsvonattal Debrecenben át utazott Tisza István gróf a volt miniszterelnök Tisza Nagykárolyban töltött egy napot s Budapestre utazott vissza. Nem szalonkocsin, csak közönséges első osztályon. Valószínűleg nagyon melege lett a piros bársony üléseken, mert az állomás vendéglőből fagyaltot hozatott fel a fülkéjébe.

— A pártzászlók összetépeése.

Az országgyűlési képviselőválasztások idején sokszor megtörténik, hogy a választási zászlókat egyes választók letépi s megsemmisítik. Az eddigi joggyakorlat szerint a tettesek felett a közigazgatási hatóság ítélkezett s a főszolgabírák kihágás címén mondtak ítéletet. Legutóbb azonban egy konkrét esetről kifolyólag a belügyminiszter 1904. évi 5752 sz. határozatával kimondotta, hogy pártzászlók összetépeése nem kihágás, hanem idegen ingó meg rongálásának vétsége s mint ilyen deliktumot, mely az 1878: V. ker. 418 §-ába ütközik — az illetékes királyi bíróságnak kell elbírálnia.

— Hírlapírók szervezkedése. A magyarországi és különösen a vidéki hírlapírók tudvalevően mozgalmat indítottak helyzetük javítása érdekében s nem lévén megelégedve a miskolci kongresszus legutóbbi határozatával elhatározták, hogy külön értekezleten döntenek szervezkedésük dolgában. A szervező értekezletet, ahová csatlakozásukat a debreceni hírlapírók nagyrésze már bejelentette, tegnap tartották meg Szegeden. Az értekezletre az ország minden részéből össze

sereglettek a hivatásos újságírók. A hírlapírók érdekeik megvédelmezésére nézve számos üdvös határozatot hoztak.

— 10 éves találkozó. Tíz év elteltével tegnap volt a debreceni református gimnáziumban 1895 en érettségizetteknek első találkozójuk. A nagyerdei Dobos pavillonban jöttek össze szombaton este a volt osztálytársak, kenyeres pajtások kedélyes vacsorára. 58-an voltak mikor leérettségiztek, az iskolatársak s közülök mint arról egyikük dr. Olevváry László ügyvéd n vacsora alkalmával beszámoltak 8-an elhaltak, a találkozóon 23-an jelentek meg. Tegnap delelőtt a Bika szálloda éttermében volt összejövetelük, hol megjelentek Géresi, Dáczy, Sinka, Nagy Elek és Bosznay egykori tanáraik is. Géresi Kálmán és Bosznay István tanárok meleg, rokonszenves szavakkal üdvözölték a jelenvolt tanítványaikat, akik elhatározták, hogy 10 év múlva ismét találkoznak.

— Tekeverseny. A kereskedő ifjak által rendezett tekeverseny tegnap délután fejeződött be a következő eredménnyel: A versenyzők közül az I sőt díjat Glósz József, a II-ikat Gasner Kálmán, a III-ikat Bán Kálmán, a IV-iket Kovács Sándor, az V-iket Dávid Zoltán, a VI-iket Róth Miklós, a VII-iket Adler Henrik nyerte el.

— Királyok detronizálása. A norvég király detronizálása alkalmából a „Vossische Zeitung“ ban egy dán történész több hasonló esetet említ az utóbbi évszázadokból. A detronizálások Európában nem tartoznak a ritkaságok közé. Svédországban például 1809-ben megfosztották IV. Gusztáv királyt a trónjától, ugyanez történt XIV. Erik és Zsigmond királyokkal is. Dánia története is ismer egy esetet. Ott ugyanis 1522-ben II. Keresztély királyt üzték el. Norvégiában már régóta nem volt detronizálás, mert királyai évszázadok óta az ország határain kívül laktak. A középkorban azonban, midőn még saját királyai voltak Norvégiának, gyakran történt meg, hogy a királyt megfosztották trónjától. Oszkárnak azonban mégis jó messzire kell visszanyulnia a történelemben, hogy saját esetére precedenst találjon.

— Évzáró ünnepély. A Kereskedő Társulat által fentartott Polgári fiu és tanone iskolákban tegnap delelőtt volt az évzáró ünnepély, melyen a városi tanács részéről Oláh Károly kulturtanácsnok, a kereskedelmi Társulat részéről pedig Zdor Lajos elnök voltak jelen. Az ünnepély a himnusszal kezdődött és a Szózáttal fejeződött be. Közben Szojka Gyula igazgató, Zádor Lajos és Oláh Károly buzdító beszédet intéztek a tanítókhoz és kiosztották a legjobb eredmények levizsgázottak között a jutalom díjakat.

— Kaszanyitzky Endre halála. Lapunk tegnapi számában jeleztük, hogy Debrecen társadalmát mély gyász érte Kaszanyitzky Endre elhunytával. A mélyen sujtott család a halálesetről a következő gyászjelentést adta ki:

Szomorodott szívvvel tudatjuk a felejtethetlen jó férjnek, szerető apának, apósnek, nagyapának, testvérnek, rokonnak Nagyselmeczi és Gutfalvi Kaszanyitzky Endre kereskedőnek f. hó 24 én délután 7 órakor, életének 71-ik évében hosszú szenvedés után történt hirtelen elhunytát. Kedves halottunk földi részei f. év június hó 26-án délután 5 órakor fognak a Piac-utcai 57-ik számú háznál tartandó gyászszertartás után a Kossuth utcai sírkertben az örök nyugalomnak átadni. Mely végtisztességtételre a megboldogultnak rokonait, barátait, kartársait s ösmerőseit bánatos szívvvel meghívjuk. Debrecen, 1905. június hó 24-én. Neje: özv. Kaszanyitzky Endréné szül. Szabó Teréz. Gyermekei: Andor, nejével Szabó Irénnel; Irma férjével Tóth Auréllal; Margit, férjével Krichmayer Vilmossal. Unokái: Kaszanyitzky

Magda, Olga, Sárika; Tóth Andrea: Kirchmayer Edith és Villi. Testvére: özv. Londez Frigyesné szül. Kaszanyitky Zsuzsanna gyermekeivel. A temetést Gebauer K. temetkezési intézete rendezi. A temetés ma délután lesz.

— **Elfogott betörő.** Jó fogást csinált tegnap az állomásnál Botos rendőrbiztos. Egy Szalai Ferenc nevű veszedelmes betörőt tartóztatott le. Ott ólalkodott jó madár a pályaudvar közül valami alkalmas zsákmány után szimatolt, de hát vesztére, mert kelepőbe került. Eppen kapóra jött, már hetek óta keresi a rendőrség egy pünkösdi első napján elkövetett betörésért. Botos rendőrbiztosnak jó szimattal vallotta a tolvajt, hogy elválhatatlan kártársát, Grimlott Dezső zsebtolvajt hol hagyta. A gonosz csont eleinte nem akart vallani, nagyfaggatásra azonban elmondta, hogy a Salétrom-laktanya mögött rejtőzik és várja az ő vissza mentét. A rendőrség emberei a jelzett helyen rá is akadtak a másik jómadárra, holtrészegen feküdt egy boglya tövében. Mély szendergésbe merülve, álmában lepték meg. A horogra került két veszedelmes tolvaj most már beant hűsöl a központon.

— **Felhívás a Kossuth-Dalkör tagjaihoz.** Vettük a következőket: A Kossuth dalkör t. működő tagjait kérem ma, hétfőn és esütörtökön f. hó 29-én tartandó főpróbán pontosan megjelenni. Kékert Gusztáv karnagy.

— **Éretlen gyümölcsök.** Most, hogy bekövetkezett a nyár, piacra kerül a sok éretlen, egészségtelen gyümölcs. És a közegészség megóvása céljából ugyancsak jól kell ellenőrizni egyik-másik „derék” kofát. Özv. Kovács Istvánné például, a ki Dégenfeld-téren árusítja a gyümölcsöt tegnap kobozott el a rendőrség nagy mennyiségű éretlen, még befőzésre sem alkalmas almát. Az eljárást megindították ellene.

— **Szerencsétlenség az indóháznál.** Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délelőtt a pályaudvaron. Kovács Lajos kocsitól érte a baleset. A fiatal ember valakivel beszélgetett a peronon, miközben hirtelen dolga akadt, kocsit kapcsolást kellett teljesítenie. Sietségében és vigyázatlanságában a jobb karja a két ütköző közé került és borzalmasan összeroncsolódott. A szerencsétlenül járt vasutast a kórházban ápolják.

— **Százezer korona kártyapénz.** Kávésok, főpincérek és a kártyaszobák egyéb nemtői alkalmasint irigykedéssel vegyes meglepéssel fogják hallani, hogy van olyan hely, a hol havonta a kártyapénz százezer koronára ugrik. A berlini „ezerkilencszáz klub” ez a hely. Ennek a klubnak a kereskedelmi világ arisztokratái a tagjai, a kik persze megengedhetik maguknak, hogy nagyban kártyázzanak. A rengeteg betétközlő tekintélyes summákraknak félre kártyapénz címen, úgy, hogy megtörtént a napokban, hogy egyetlen egy éjszaka tízenöt ezer koronát tett ki a kártyapénz. Az „ezerkilencszáz klub” tagjait most hevesen támadják és szemökre lobbantják, hogy nem tudják megbecsülni azt a vagyont, a melyet a sors nekik jutott. Ha a kártyapénznek csak a felét jótékonycéllal adnák, sok nagyon sok szegény emberen segítkezőnek. A milliomosok erre azt felelték, hogy a mikor az ember kártyázik — akár jól jár a kártya, akár rosszul — nem törődhetik apró-cseprő társadalmi kérdésekkel.

— **A siketnémák évvizsgálója.** Érdekes vizsgálatnak volt színhelye tegnap a városháza nagyterme. A debreceni siketnéma tanintézet növendékei tettek tanubizonyosságot arról, hogy az elmúlt esztendő alatt mennyi tudást sajátítottak el az iskolában. A siketnémák vizsgáján Debrecen város ura társadalmi köréből igen sokan megjelentek. Ott volt még Domahidy Elemér főispán, Oláh Károly tanácsos és Vecsey Imre főjegyző. A vizsgálat nagyon szépen

sikerült és a 30 növendék valósággal bámulatba ejtette tudásával a megjelenteket. — A vizsga után a siketnémák kézimunkájából rendezett kiállítást nyitották meg, a hol egyszerű látóvalokban gyönyörködhetett a szem. A vizsgálóbizottság jutalmat osztott ki a jobb tanulók között.

— **Harc a rendőrökkel.** Valóságos csata folyt le tegnap délután a Csapó utcán. Egy napszámóból és kocsisokból álló hat tagú csapat és nyolc rendőr mérte össze erejét a Dégenfeldtér sarkán. Szilágyi Sándor, Szilágyi Gábor, Szilágyi János, Kardos György, Nagy András, Német György és Spelér Mihály a vasárnapi munkaszünet alkalmából, már a délelőtti órákban alaposan beszédtek a szeszből, a mitől aztán virágos kedvük támadt. Nagyon nehezen váltak meg a görbelábu koresmaasztaltól, meg a hosszunyaku üvegektől Körülbelül egy óra felé járhatott az idő, mikor erősen kapatos állapotban nagy lármával, veszekedéssel vonultak a Csapó utcára hazafelé. A Dégenfeldtér előtt egy rendőr csendre intette őket, de nem használt nekik a szép szó. Az erőlyesebb felszólításra, még botrányosabban viselkedtek, sőt a rendőrt is megtámadták. A szorongatott rendőrnek egy másik társa segítségére sietett, de ketten sem tudták megfékezni a bandát. Csakhamar azonban nyolc rendőr verődött össze és megkezdődött a viaskodás, mert a részeg kompánia még így sem akart engedelmessé válni a hatalomnak. Beletelt egy jó negyedóra míg el tudtak banni velük a rendőrök, akik közül néhányat ugyancsak elagyabugyáltak, egyiknek a kardját is elvették és kettőtörttek. — Nagy nehezen aztán végre mégis sikerült a hat embert megkötözve beszállítani a központra, ahol lezárták őket.

— **Botrány az utcán.** Berugott állapotban baktatott a Piac-utcán tegnap este felé Szendrey Gábor ács segéd. A Bikakávéház előtt két hajduba belekötött, akik rendőri segítségért folyamodtak. Csakhogy a részeg emberrel nem egy könnyen tudott még két rendőr sem boldogulni, mert ellentállott és olyan botrányt rendezett az utcán, hogy összecsendült a nép. Valahogyan aztán mégis bevezették a központra, ahonnan kihallgatása után szabadon bocsájtották.

— **Sztrájkoló munkások gyűlése.** Tegnap délelőtt a bérharcban álló építő munkások helyzetük és álláspontjuk megvitatása céljából az olajútóban gyűlést tartottak. A gyűlésen, melyen Kazai István elnökölt, Török János és Béres András vezérek hevesen kikelték a sajtó és a hatóság ellen és mosdatlan szájjal gyalázó szavakkal illeték azokat, mert nem értenek egyet velük. A nekivadult agitátorok féktelen szónoklataikba egészen bele melegedtek. Hiszen hatást akartak elérni erre jó a bolondítás mestersége.

— **Halálozások.** Az anyakönyvi hivatal halálozási osztályánál a következő halálozások jelentettek be. Macella Sándorné ág. ev. 61 éves, Biró István ev. ref. 80 éves, özv. Kaszás Ferenc ev. ref. 80 éves, Medres Erzsébet ev. ref. 3 éves, Szele Juliánna ev. ref. 67 éves, Papp József ev. ref. 16 éves, Lakatos Kálmán ev. ref. 18 éves. Hegedüs Mária ev. ref. 6 éves, Kozák Gáborné, ev. ref. 28 éves, Veress Mária ev. ref. 25 éves, özv. Kozma Györgyné ev. ref. 77 éves, Bartha Ferenc ev. ref. 7 hónapos, Finkó István ev. ref. 17 éves. Kerek József ev. ref. 57, Hangyási Mihályné ev. ref. 77 éves.

— **Házasságkötések.** Az elmúlt hét folyamán az állami anyakönyvi hivatalban házasságot kötöttek: Erdélyi Ferenc—Szatmári Margittal, Freudenfeld Armin—Rómer Hánival, Mike Sándor—Kaminár Zsuzsánnával, Sipos Sándor—Takács Erzsébettel, Biró Géza—Münch Jolánnal, Kovács János—Kerecsi Juliánnával, Fekete József—Bálint Ju-

liánnával, Molnár Gábor—Szász Erzsébettel, Rác Dániel—Gebei Mária. Összesen 9 pár.

— **Valódi panamakalapok darabja** 5 és 6 Korona, **legszebb turista** a **tennis ingek** 4—5 és 6 Korona Feketésénél.

— **LETZTER JÓZSEF** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalu-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejáratánál levő kiskabátban.

— **Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.**

TAVIRATOK.

Tisza István utazása.

Nagy-Károly, jun. 25. Gróf Tisza István a tegnapi és a mai napot nejevel együtt ugrai birtokán töltötte és ma délután utazott vissza Nagy-Károlyon keresztül Budapestre.

Karánsebesi független 48-as párt.

Karánsebes, június 25. Ma alakult meg Karánsebesen a függetlenségi párt. Elnökke Földes Miklós tanárt, alelnökké Bozdán Flóris ügyvédet, jegyzővé Mader Zsigmond tanárt választották meg. Az alakuló ülésen bizottságot küldtek ki az egész választókerületre kiterjeszkedő pártszervezésre. Kossuthot, Apponyt, Justhot és Steiner Ferenc a délmagyarországi függetlenségi párt elnökét táviratilag üdvözölték.

Bucsuzó főispán.

Nagy-Károly, jun. 25. Szatmárvármegye tisztikara ma bucsuzott el volt főispánjától, Kristóffy József belügyminisztertől. A bucsu igen meleg és szívélyes volt. Nagy László alispán vezetése alatt majdnem az egész vármegye tisztikara megjelent. Az alispán üdvözölte a belügyminisztert, kifejezve azt a meleg szeretetet és tiszteletet, melyel az egész tisztikar irányában viseltetett. Biztosítja őt, hogy benne nem a hatalom emberét üdvözlik, de ha majd évek múlva is visszatér közbük, meggyőződhet arról, hogy itt igazi meleg szeretet fogadja. Isten áldását kéri működésére. A lelkes, éljenzéssel kísért meleg bucsuszavakra Kristóffy meghatottan válaszolt, kijelentve, hogy mint idegen jött másfél év előtt, de most úgy érzi, mintha második szülőföldjétől válnék meg és éppen ezért nehezebb esett, hogy felelősségteljes állását elfoglalja; de ezt tenni hazafias becsületbeli kötelességének ismerte. — A politikára nem akarok kiterjeszkedni most, mondotta a miniszter, de egyet hangsúlyoznom kell és ez az, hogy most, midőn óriási tumultus vesz körül, mentül mélyebben és szélesebben látok új állásomban, annál jobban meg vagyok győződve, hogy soha tisztább, becsületesebb és hazafiasabb feladatra nem vállalkozhattam, mentül jobban átlátom a helyzetet, annál inkább erősödik bennem a hit és remény, hogy nagy és alkotmányos feladatunkat, a király és nemzet kibékítését az ország javára mentül előbb megoldani fogjuk. Köszöni a tisztikarnak irányában tanúsított meleg szeretét és támogatását és a maga részéről igéri, hogy a jövőben is őszinte támogatásban fogja őket részesíteni. Kristóffy és családja a napokban végleg elköltözik Nagy-Károlyból. A miniszter a Margitszigeten, családja pedig Visegrádon fog nyaralni. Kristóffy Szatmár-Németi város tisztikarától holnap reggel fél 9 órakor bucsuzik a szatmár-németi pálya udvaron.

Összeütközött hajók.

El Ferrol, jun. 25. A Coblentz nevű csomagszállítóhajó Braziliából jövet Bremába tartott. Sűrű köd volt, melyben a Carnarvon nevű angol cirkáló utjában Gibráltár felé, a Cap Friorral szemben, nekiment a csomagszállító hajónak. Utasait a cirkálóra vitték, mely a megrongált hajót a ferroli kikötőbe vontatta. Itt javítják ki a megsérült hajót.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY

Debrecen, Kistemplombazár.

Angol blous zephyrek

Francia batistok

Mosó Grenadinok.

Székely férfi mosó sző-

● ● ● vetek ● ● ●

Oriási raktára!

Uj műsor!

Uj műsor!

ANCELOTTI MULATÓ!

Villard csoport;

Humoristikus kádárok.

Les Arnoldi's,

A világ legkisebb erőművésze.

Joland és Montarell,

Tréfás egyensúlyzó művészek.

Dagma Dümbár.

(Ős-Budából:) angol excentriku énekesnő.

Niklas Etelka,

Ős-Budavár legkedveltebb énekesnő és táncosnője.

Kőrössy Zsófi,

nemzetközi énekesnő.

Vasvári és Bodrogi

uj kupléikkal.

Mr. M. Rose

Berlitzrendszerű

Nyelviskolája

Francia, Német, Angol nyelv- és irodalom.

— Osztály és magánoktatás —

Külön uri-, hölgy- és gyermektanfolyamok.

Felvételek naponta **d. e. 11-12,**
d. u. 5-6.

Simonfi-utca 42 szám.

Legolcsóbb és legjobb sorsjegyek

3% Magyar Jelzálog Hitelbank nyeremény sorsjegyek.

3 huzás évenként: a legközelebbi f. é. június hó 25.

3 főnyeremény évenként 200.000, 100.000, 100.000 kor.

3% évente 6 korona kamat jövedelmezőség.

100 drb.

ily 3%-os magy. jelz. nyer. sorsjegy megvásárlására egy társaságot alakítottunk. 50 tag részére, oly formán, hogy minden tag

25 havi 10 frtos részlet befizetése ellenében,

jogot szerez, az időközi esetleges nyereményekre, a teljes befizetések után pedig 2 drb eredeti

3% magy. jelz. nyerem. sorsjegyre illetve nyeremény jegyre.

Csak rövid ideig fogad el előjegyzéseket a

Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank.**Zacherlin**Nagyon segít és utól-
érhetlen féregpusztító
Úvegekben vásárol-
juk.**Kapható:****Debrecen:**Csanak József
Crisco Lajos
Csillag József
Deutsch Lajos
Félegyházy János
Fritsch Károly
Ganovszky Lajos
Gőcezy István
Havas József
Jósa és Jóna
Kertész NándorKlein Ignác
Kóhr. Henrik
Komlóssy Lajos
Kontsek Géza
Kernhoffer József
Kovács Mihály
Krausz J. Bernát
Lindenfeld J. Jenő
Lusztig és Bán
Mayer Jenő
Neumann Nándor
Parti Ferenc
Riekl Antal JózsefRóth Antal
Tóth Kálmán
Várray József
Gőcezy István
Böszörményi István
Molnár Jenő.
Kornhoffer József
Kertész Miklós**Berettyóújfalú:**

ifj. Weiszberger Ignác

Érmihályfalva:

Grósz Hermann

Lévay Vince
Pollák Mária**Hajduböszörmény:**Gemeinbeck József
Tulogy Ferenc**Hajdunánás:**

Körner Lola

Tiszafüred:Kiss Géza Ernő
Schön Jakab
Weiszmann József

kereskedőknél.

